

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
GEORGES COSMAS

fremsat den 15. juli 1997 *

Indhold

I — Sagens faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne for Retten i Første Instans	I - 4448
II — Formalitetsspørgsmål vedrørende appellen	I - 4451
III — Spørgsmålet, om interventionen kan admitteres	I - 4452
IV — Anbringender til støtte for annullationspåstanden	I - 4453
A — De relevante bestemmelser og Domstolens PVC-dom	I - 4453
B — Den appellerede dom	I - 4453
C — Undersøgelse af annullationsanbringenderne	I - 4454
1. Grænserne for appelinstansens kompetence	I - 4454
a) Bevisoptagelse foranstaltet af appelinstansen	I - 4455
b) Anbringende om nye faktiske omstændigheder under appellen	I - 4455
2. Spørgsmålet, om den anfægtede beslutning er behæftet med væsentlige formelle mangler	I - 4456
a) Parternes argumenter	I - 4456
b) Bedømmelse af disse argumenter	I - 4458
i) Omfanget af prøvelsen i appelsager af de spørgsmål, der er undersøgt ex officio	I - 4458
ii) Eksistensen af beviste formelle mangler ved den anfægtede kommissionsbeslutning	I - 4459
3. Spørgsmålet, om Kommissionens anfægtede beslutning er behæftet med væsentlige formelle mangler	I - 4460
a) Parternes argumenter	I - 4461
b) Besvarelse af de ovenstående spørgsmål	I - 4464
V — Forslag til afgørelse	I - 4464

I den foreliggende sag skal Domstolen træffe afgørelse vedrørende den af Hoechst AG (herefter »Hoechst«) iværksatte appel i henhold til artikel 49 i EØF-statutten for Domstolen af en dom afsagt af Retten i

Første Instans den 10. marts 1992¹. Den appellerede dom frifandt sagsøgte i den efter EØF-traktatens (herefter »traktaten«) artikel 173 rejste annullationssag vedrørende Kommissionens beslutning 86/398/EØF

* Originalsprog: græsk.

1 — Dom af 10.3.1992, sag T-10/89, Hoechst mod Kommissionen, Sml. II, s. 629.

af 23. april 1986 (herefter »polypropylen-beslutningen«)². Denne beslutning vedrørte anvendelsen af traktatens artikel 85 i forbindelse med produktion af polypropylen.

I — Sagens faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne for Retten i Første Instans

1. Med hensyn til sagens faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne for Retten i Første Instans fremgår følgende af den appellerede dom: Det vesteuropæiske polypropylen-marked blev før 1977 næsten udelukkende forsynet af ti producenter, hvoraf den ene var Hoechst (som tillige var en af »de fire store«), hvis markedsandel svingede mellem 10,5 og 12,6%. Efter at firmaet Montedison's patenter var udløbet, fremkom der fra 1977 syv nye producenter med en betydelig produktionskapacitet. Dette modsvarede ikke af en tilsvarende stigning i efterspørgslen, således at der i det mindste indtil 1982 ikke var nogen ligevægt mellem udbud og efterspørgsel. Generelt var polypropylen-markedet i perioden fra 1977 til 1983 kendetegnet ved en lav rentabilitet eller endda betydelige tab.

2. Den 13. og 14. oktober 1983 foretog tjenestemænd fra Kommissionen i medfør af artikel 14, stk. 3, i Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962³ (herefter »forordning nr. 17«) samtidige kontrolundersøgelser hos en række virksomheder, der fremstillede polypropylen. I tilslutning til disse kontrolundersøgelser fremsatte Kommissionen i henhold til artikel 11 i forordning nr. 17 anmodning om oplysninger, ikke blot over for disse virksomheder, men også over for andre virksomheder med tilsvarende forretningsområde. På grundlag af bevismateriale, der blev tilvejebragt i forbindelse med kontrolundersøgelserne og anmodningen om oplysninger, nåede Kommissionen til den konklusion, at visse polypropylen-producenter, herunder Hoechst, fra 1977 til 1983 havde tilsidesat traktatens artikel 85. Kommissionen besluttede derfor den 30. april 1984 at iværksætte en procedure i henhold til artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 17, og den fremsendte en skriftlig meddelelse om klagepunkterne til de pågældende virksomheder.

3. På grundlag af denne procedure vedtog Kommissionen den 23. april 1986 den ovennævnte beslutning, hvis dispositive del lyder således:

»Artikel 1

(Virksomhederne)... Hoechst AG... har overtrådt EØF-traktatens artikel 85,

2 — Vedrørende en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/31.149 — Polypropylen), EFT L 230, s. 1.

3 — Første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 og 86, EFT 1959-1962, s. 81.

stk. 1, ved:

c) vedtog forskellige foranstaltninger med det formål at lette iværksættelsen af sådanne målpriser, omfattende (hovedsagelig) midlertidige produktionsbegrænsninger, udveksling af detaljerede oplysninger om deres leverancer, afholdelse af lokale møder og fra udgangen af 1982 et 'kundeledelsessystem' med henblik på gennemførelse af prisforhøjelser over for bestemte kunder

...

— for Hoechst's, ICI's, Montepolimeri's og Shell's vedkommende, fra omkring midten af 1977 og mindst til november 1983

d) indførte samtidige prisforhøjelser for at virkeliggøre disse mål

...

at have deltaget i en aftale og samordnet praksis, der havde sin oprindelse i 1977, og hvorved de producenter, der leverer polypropylen på Fællesskabets område:

e) delte markedet ved at tildele hver producent et årligt salgsmål eller en årlig 'kvote' (1979, 1980 og i det mindste en del af 1983) eller, i mangel af en endelig aftale for hele året, krævede, at producenterne begrænsede deres salg i hver måned på basis af salget i en foregående periode (1981, 1982).

a) kontaktede hinanden og regelmæssigt (fra begyndelsen af 1981 to gange om måneden) mødtes på en række hemmelige møder for at drøfte og fastlægge deres forretningspolitik

...

Artikel 3

b) fra tid til anden fastsatte 'målpriser' (eller minimumspriser) for salg af produktet i hver af EF's medlemsstater

For den i artikel 1 fastslåede overtrædelse pålægges nedenstående virksomheder følgende bøder:

...

Kommissionen var behæftet med væsentlige formelle mangler, der krævede foranstaltning af ny bevisoptagelse.

- vi) Hoechst AG en bøde på 9 000 000 ECU, eller 19 304 010 DEM.«

4. Fjorten af de femten virksomheder, til hvem den omhandlede beslutning var rettet, herunder appellanten, rejste annullationssøgsmål vedrørende Kommissionens beslutning. Under den mundtlige forhandling, der fandt sted for Retten i Første Instans fra den 10. december 1990 til den 15. december 1990, blev parternes anbringender behandlet mundtligt, og parterne besvarede Rettens spørgsmål.

5. Ved processkrift af 2. marts 1992, og dermed som nævnt efter afslutningen af den skriftlige og mundtlige forhandling, men dog inden domsafsigelsen, begærede Hoechst for Retten genåbning af den mundtlige forhandling. Til støtte for begæringen anførte selskabet visse faktiske forhold, som man hævdede ikke at have haft kendskab til før efter den mundtlige forhandling, især nærmere efter afsigelsen af Rettens dom af 27. februar 1992 i sagen BASF m.fl. mod Kommissionen (herefter »PVC-sagerne«)⁴. Hoechst gjorde gældende, at det af disse oplysninger kunne udledes, at den anfægtede beslutning fra

Efter på ny at have hørt generaladvokaten afslog Retten ved ovennævnte afgørelse af 10. marts 1992 denne begæring om genåbning af den mundtlige forhandling, ligesom Retten i det hele frifandt sagsøgte.

6. Hoechst appellerede herefter frifindelsesdommen for Domstolen med påstand om, at dommen ophæves, og at Kommissionens beslutning underkendes som nullitet, subsidiært annulleres, samt mere subsidiært, at sagen hjemvises til Retten. Samtidig har appellanten nedlagt påstand om, at indstævnte tilpligtes at betale sagens omkostninger. I replikken har appellanten frafaldet påstanden om, at polypropylenbeslutningen underkendes som nullitet, men har samtidig opretholdt de øvrige påstande, således som de er anført i appelskriftet.

Kommissionen har påstået sig frifundet og appellanten tilpligtet at betale sagens omkostninger.

⁴ — Dom af 27.2.1992, forenede sager T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 og T-104/89, Sml. II, s. 315.

Selskabet DSM NV har intervenseret i sagen til støtte for Hoechst's påstande.

skabsretten. Derfor bør appellen ikke afvises på det af Kommissionen anførte grundlag.

II — Formalitetsspørgsmål vedrørende appellen

7. I svarskriftet har Kommissionen først krævet appellen afvist i det hele. Kommissionen anfører, at appellanten intetsteds i appelskriftet har påberåbt sig, at Retten har gjort sig skyldig i en retlig fejl; i stedet fremføres først under appellen en række faktiske omstændigheder, argumenter og anbringender. Denne for sene fremsættelse vedrører nulliteten af Kommissionens polypropylen-beslutning eller andre alvorlige proceduremangler under proceduren i forbindelse med udstedelsen af denne beslutning. Efter Kommissionens opfattelse ændrer appellanten med dette anbringende sagens genstand, hvilket er i strid med artikel 113, stk. 2, og artikel 116, stk. 2, i Domstolens procesreglement.

9. Først skal det fremhæves, at i henhold til artikel 51 i EØF-statutten for Domstolen er appel »begrænset til retsspørgsmål. Den kan kun støttes på, at Retten savner kompetence, at der er begået rettergangsfejl, som krænker appellants interesser, eller at Retten har overtrådt fællesskabsretten«. Endvidere er det i henhold til artikel 113, stk. 2, og artikel 116, stk. 2, i Domstolens procesreglement forbudt parterne i appelskriftet eller i svarskriftet at foretage ændringer af sagsgenstanden for Retten. I henhold til artikel 119 i procesreglementet kan Domstolen endvidere når som helst ved begrundet kendelse beslutte helt eller delvist at afvise eller forkaste appellen, når det er åbenbart, at den skal afvises eller forkastes.

Appellen kan kun afvises i det hele, såfremt den ikke støttes på et anbringende, der er gjort gældende på lovlig vis. Derfor er det nødvendigt at foretage en prøvelse af samtlige anbringender og fastslå, at ingen af dem kan danne grundlag for appellen⁵.

8. Appellanten anfører derimod, at ved at gøre de formelle mangler i den for Retten anfægtede beslutning gældende, ville man blot dokumentere, at Retten har begået fejl med hensyn til fortolkningen af fælles-

5 — Der skal foretages en udtømmende og omfattende prøvelse af appelskriftet for at se, om appellen kan admitteres. Som det fremgår af flere af Domstolens afgørelser, kan en appel kun afvises i sin helhed, såfremt alle de fremsatte anbringender først er blevet prøvet, og det er blevet fastslået, at ingen af dem kan danne grundlag for appellen. Jf. Domstolens kendelse af 17.9.1996, sag C-19/95 P, San Marco mod Kommissionen, Sml. I, s. 4435, af 25.3.1996, sag C-137/95 P, SPO m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 1611, af 24.4.1996, sag C-87/95 P, CNPAAP mod Kommissionen, Sml. I, s. 2003, og af 11.7.1996, sag C-148/96 P, Goldstein mod Kommissionen, Sml. I, s. 3885. Jf. endvidere Domstolens dom af 2.3.1994, sag C-53/92 P, Hilti mod Kommissionen, Sml. I, s. 667.

10. Ud fra denne synsvinkel skal Kommissionens formalitetsindsigelse prøves. Reelt rejser den ubestemte formulering af anbringenderne i appelskriftet det spørgsmål, om appellen kan admitteres, da det til tider ikke klart fremgår, hvori den retsstridige karakter af Rettens dom skulle bestå. Der er dog i det første anbringende tale om en retlig fejl, som Retten efter det, som appellanten har gjort gældende, har begået ved at afslå appellants begæring om genåbning af forhandlingen efter afslutningen af den mundtlige forhandling. Dette anbringende er af rent retlig karakter og støttes på oplysninger, som Retten var i besiddelse af, og som har dannet grundlag for dens bedømmelse. Det kan derfor anses for et selvstændigt anbringende, som er fremført på lovlig vis.

11. Selv i tilfælde af, at Domstolen vil lægge Kommissionens bemærkninger til grund (hvilket jeg herefter vil undersøge ved den særlige behandling af de enkelte anbringender sammen med appellants modargumenter), kan det ikke medføre afvisning af appellen i dens helhed.

III — Spørgsmålet, om interventionen kan admitteres

12. Med hensyn til indholdet af interventionen og spørgsmålet, om denne kan admitteres, gælder der i princippet de

samme betragtninger som i de pågældende afsnit i mit forslag til afgørelse i den tilsvarende Hüls⁶ -sag, hvilket jeg hermed henviser til.

Af den undersøgelse, der er foretaget dér, fremgår, at intervention i det foreliggende tilfælde teoretisk til dels ville kunne admitteres, nemlig for så vidt som intervenienten støtter appellants påstand om, at Domstolen ophæver Rettens dom og fastslår polypropylen-beslutningens nullitet. Intervenientens øvrige påstande og anbringender til støtte for appellants resterende påstande kan i hvert fald ikke admitteres og behøver derfor ikke nogen nærmere undersøgelse i denne sag.

Men som allerede nævnt har appellanten i replikken frafaldet anbringenderne vedrørende polypropylen-beslutningens nullitet. Appellanten har således begrænset påstanden i den forstand, at appellanten nu kun ønsker annulation af den anfægtede beslutning og ikke længere, at den underkendes som nullitet. Derfor må DSM's intervention afvises i mangel af en retlig interesse.

6 — Punkt 10-15 i mit forslag til afgørelse af dags dato i sag C-199/92 P, Hüls mod Kommissionen.

IV — Anbringender til støtte for annullationspåstanden

A — De relevante bestemmelser og Domstolens PVC-dom

14. Jeg henviser for så vidt til redegørelsen i punkt 19-23 i mit forslag til afgørelse i Hüls-sagen.

B — Den appellerede dom

15. Retten afslog appellants begæring⁸ af 2. marts 1992 med den i præmis 374 og 375 i dommen anførte begrundelse:

»Det skal for det første fastslås, at ovennævnte dom af 27. februar 1992 ikke kan begrunde en genåbning af den mundtlige forhandling i denne sag. Til forskel fra sagsøgerens argumentation i PVC-sagerne (jf. Rettens dom af 27.2.1992, præmis 14), har sagsøgeren i denne sag indtil afslutningen af den mundtlige forhandling end ikke antydningssvis gjort gældende, at den anfægtede beslutning er en nullitet på grund af de påberåbte fejl. Man må derfor rejse det spørgsmål, om sagsøgeren i tilstrækkeligt omfang har godtgjort, hvorfor selskabet i denne sag, til forskel fra PVC-sagerne, ikke tidligere har påberåbt sig de hævdede mangler, der under alle omstændigheder må have foreligget forud for sagens anlæg. Selv om det påhviler Fællesskabets retsinstanser i forbindelse med annullationssøgsmål i henhold til EØF-traktatens artikel 173, stk. 2, ex officio at

13. Hoechst er af den opfattelse, at Kommissionens polypropylen-beslutning, der blev anfægtet med søgsmålet for Retten, er behæftet med væsentlige formelle mangler, således at den er ugyldig⁷. Med dette som udgangspunkt gør Hoechst gældende, at der forelå tilstrækkelig mange holdepunkter for de pågældende mangler, som Retten burde have foretaget en prøvelse af for derefter at annullere polypropylen-beslutningen, eller som Domstolen først på sagens nuværende stadium ville kunne fastslå. Der forelå i det mindste klare tegn, der gav anledning til mistanke om formelle mangler i den anfægtede beslutning, således at Retten har begået rettergangsfejl, fordi den trods disse mistænkkelige elementer afslog en begæring derom. Sagt mere præcist tillægger appellanten de faktiske omstændigheder, som appellanten fremfører, en dobbelt funktion: For det første er appellanten af den opfattelse, at de udgør et klart bevis for væsentlige formelle mangler, som Retten burde have lagt til grund for en annulation af polypropylen-beslutningen. For det andet gør appellanten gældende, at de giver tilstrækkelige holdepunkter for, at Retten burde have taget appellants begæring om genåbning af den mundtlige forhandling til følge og iværksat foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse. Ligesom dette anbringende er todelt, er Kommissionens svar ligeledes todelt.

7 — Som allerede nævnt (jf. ovenfor i punkt 6) har appellanten i replikken frafaldet anbringenderne vedrørende polypropylen-beslutningens nullitet.

8 — Jf. ovenfor i punkt 5.

undersøge spørgsmålet, om den anfægtede retsakt foreligger, betyder dette imidlertid ikke, at der i alle sager i henhold til EØF-traktatens artikel 173, stk. 2, ex officio skal foranstaltes undersøgelser vedrørende den anfægtede retsakts eventuelle nullitet. Det er kun, for så vidt som parterne fremfører tilstrækkelige holdepunkter for, at den anfægtede retsakt er en nullitet, at retsinstanserne er forpligtet til at undersøge dette spørgsmål ex officio. I denne sag indeholder sagsøgerens argumentation ikke tilstrækkelige beviser til at godtgøre, at beslutningen er en nullitet. Sagsøgeren har under afsnit III i sit indlæg af 2. marts 1992 kun gjort gældende, at der foreligger 'rimelig grund' til at antage, at Kommissionen har tilsidesat bestemte procedureregler. Den påståede tilsidesættelse af den sproglige ordning i henhold til Kommissionens forretningsorden kan imidlertid ikke medføre den anfægtede retsakts nullitet, men alene — såfremt tilsidesættelsen påberåbes rettidigt — dens annullation. Sagsøgeren har imidlertid ikke forklaret, hvorfor Kommissionen også skulle have foretaget efterfølgende ændringer af beslutningen i 1986, dvs. i en normal situation, der adskiller sig betydeligt fra de særegne omstændigheder ved PVC-proceduren, der var karakteriseret ved den omstændighed, at Kommissionens mandat udløb i januar 1989. Den af sagsøgeren herom fremførte generelle formodning udgør ikke en tilstrækkelig anledning til at foranstalte bevisoptagelse efter genåbning af den mundtlige forhandling.

tærs underskrifter, ikke eksisterer på de retsgyldige sprog. Denne påberåbte fejl kan imidlertid — selv om den antages at foreligge — ikke i sig selv medføre, at den anfægtede beslutning er en nullitet. I denne sag har sagsøgeren — til forskel fra, hvad der gjaldt i de ovennævnte PVC-sager — ikke fremført noget konkret indicium, der kan begrunde antagelsen om, at der foreligger tilsidesættelse af princippet om, at der ikke efterfølgende må ændres i udstedte retsakter, hvilket skulle være sket efter vedtagelsen af den anfægtede beslutning, og at denne således i forhold til sagsøgeren har mistet den formodning om lovlighed, som den må tillægges efter sin fremtræden. I et sådant tilfælde medfører den omstændighed, at der ikke foreligger en behørigt underskrevet original, ikke i sig selv, at den anfægtede retsakt er en nullitet. Der er derfor heller ikke af denne grund anledning til at genåbne den mundtlige forhandling for at foranstalte fornyet bevisoptagelse. For så vidt som sagsøgerens argumentation ikke kan begrunde en begæring om genoptagelse, er der heller ikke anledning til at efterkomme begæringen om at genåbne den mundtlige forhandling.«

C — Undersøgelse af annullationsanbringenderne

1. Grænserne for appelinstansens kompetence

Sagsøgeren har imidlertid under punkt II i sit indlæg konkret angivet, at originalerne af den anfægtede beslutning, forsynet med Kommissionens formands og generalsekre-

16. Jeg finder det hensigtsmæssigt først at besvare to spørgsmål, som appellantens har

rejst, og som vedrører den mere generelle problematik om grænserne for appelinstansens kompetence.

antagelser vedrørende spørgsmålet om afvisning af sagen for Retten ligeledes. I hvert fald skal jeg understrege, at Domstolen ikke under appel kan foranstalte bevisoptagelse. Jeg henviser i den forbindelse til min analyse i punkt 26 ff. i mit forslag til afgørelse i Hüls-sagen.

a) Bevisoptagelse foranstaltet af appelinstansen

17. Appellanten har anført, at Domstolen, såfremt den finder det nødvendigt, bør foranstalte yderligere bevisoptagelse i anledning af de påståede formelle mangler i polypropylen-beslutningen. Appellanten er specielt af den opfattelse, at det klagepunkt, som appellanten havde indbragt for Retten, ikke kunne behandles, fordi det var rettet mod en retsakt, der var en nullitet. Appellanten anfører endvidere, at ifølge et almindeligt procesretligt princip, der også gælder i fællesskabsretten, bør retsinstanserne også om fornødent ex officio undersøge formaliteten vedrørende de anvendte retsmidler. Denne forpligtelse påhviler ligeledes en appelinstans. For at kunne opfylde denne pligt er det, uden i den anledning at overskride de i artikel 51, stk. 1, i EØF-statutten for Domstolen fastsatte grænser for Domstolens kompetence, berettiget at foranstalte bevisoptagelse vedrørende formalitetsspørgsmål.

b) Anbringende om nye faktiske omstændigheder under appellen

19. Appellanten anfører, at efter afsigelsen af den appellerede dom er en række afgørende faktiske omstændigheder kommet frem, som ikke var Retten og parterne bekendt. Af den grund påberåber appellanten sig af hensyn til retsbeskyttelsen først disse faktiske omstændigheder for Domstolen.

20. Alligevel er det forhold, at faktiske omstændigheder først fremføres ved appelinstansen, i strid med principperne for prøvelsen under appellen og med artikel 51, stk. 1, i EØF-statutten for Domstolen. Appelsagen vedrører kun retsspørgsmål. Derfor kan det ikke gøres gældende, at Retten har begået fejl, fordi den i forbindelse med sin retsafgørelse ikke har taget hensyn til faktiske omstændigheder, som hverken var eller kunne være Retten bekendt, fordi de ikke var blevet fremført for

18. Jeg finder det ikke længere nødvendigt at komme nærmere ind på disse antagelser fra appellanten, da det støtter på den mere generelle argumentation om, at den i første instans anfægtede beslutning retligt var en nullitet. Da appellanten har frafaldet sin påstand om at få fastslået, at beslutningen var en nullitet, bortfalder appellansens

Retten, eller fordi de var af yngre dato end domsafsigelsen. Af disse grunde må appellantens argumenter, hvormed appellanten søger at godtgøre, hvad de formelle mangler i den anfægtede beslutning består i, afvises fra påkendelse.

2. Spørgsmålet, om den anfægtede beslutning er behæftet med væsentlige formelle mangler

a) Parternes argumenter

21. Appellanten er af den opfattelse, at Retten har begået en fejl, fordi den under tilsidesættelse af traktatens artikel 173, stk. 2 og 4, har undladt at tage de væsentlige formelle mangler i den anfægtede polypropylen-beslutning fra Kommissionen i betragtning. Appellanten anfører, at disse mangler blev gjort gældende over for Retten i appellantens skrivelse af 2. marts 1992.

22. Appellanten gør for det første gældende, at der ikke forelå en bekræftet original af den anfægtede beslutning som anført i Kommissionens forretningsordens arti-

kel 12, stk. 1. Det fremhæves, at stadfæstelsen af institutionernes udstedelse af kollegiale afgørelser har særlig betydning som garanti for, at legalitetsprincippet er overholdt. At der manglede en original kunne ikke udledes blot ved et gennemsyn af sagsakterne, fordi den normalt vedlægges som tillæg til protokollerne vedrørende Kommissionens møder, som opbevares i Kommissionens arkiv. En manglende stadfæstelse udgør en skjult mangel, som ikke modbeviser formodningen om lovlighed af den retsakt, der er behæftet med denne mangel. Det er derfor med rette, at appellantens ikke fremførte den pågældende ugyldighedsgrund rettidigt under sagen i første instans.

23. Appellanten gør for det andet gældende, at Kommissionen foruden undladelsen af stadfæstelse tillige undlod at udstede beslutningen i alle de i henhold til loven foreskrevne sprog, således som den havde pligt til. Specielt gav Kommissionen et af sine medlemmer bemyndigelse til at sørge for en version på nederlandsk og italiensk. Der findes ingen hjemmel til denne bemyndigelse, fordi den ikke er omfattet af artikel 27 i Kommissionens forretningsorden, ifølge hvilken bestemmelse en sådan bemyndigelse kun kan tillades til forberedelsen og gennemførelsen af Kommissionens beslutninger. Vedtagelsen af en endelig beslutning i kun enkelte af de foreskrevne sproglige versioner er utilladelig. Det er derfor en væsentlig formel mangel, som burde have ført til annullation af polypropylen-beslutningen, at beslutningen, da den blev vedtaget, ikke tillige forelå på italiensk og nederlandsk.

24. For det tredje gør appellanten gældende, at den anfægtede beslutning aldrig er blevet meddelt appellanten, hvilket er i strid med traktatens artikel 191, stk. 3, og Kommissionens forretningsordens artikel 12, stk. 3. Den har derfor på intet tidspunkt haft retsvirkninger. Specielt anfører appellanten, at den tekst, som Kommissionen fremsendte til appellanten, og den tekst, der senere blev trykt i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, afviger fra det, der blev vedtaget kollegialt på Kommissionens møde. Disse afvigelser gik videre end simple rettelser af stavfejl eller fejl af grammatisk art, som kan anerkendes i henhold til Domstolens praksis⁹. Ifølge appellanten foretog Kommissionen senere ændringer i sin beslutning. Det fremgår af indlægget fra Kommissionens repræsentant under den mundtlige forhandling i PVC-sagerne¹⁰ og af Rettens udtalelser i disse sager såvel som i den nyligt afsagte dom i »vægtfylde-sagerne«¹¹. I tilslutning hertil gør appellanten gældende, at den meddelte tyske tekst indeholdt visse — efter appellansens opfattelse flagrante — ændringer i beslutningens indhold. Appellanten henviser i den forbindelse til afsnit i teksten, som tilsyneladende først er tilføjet, efter at beslutningen blev truffet, og som er skrevet med andre skrifttyper og mindre linjeafstand. Hoechst hævder, at der endvidere på visse steder i den meddelte tekst tilsyneladende er fjernet afsnit fra den oprindelige tekst. Den meddelte beslutning, som ser ud som en autentisk genpart af den oprindelige beslutning, viser kommissionsmedlem Sutherland's underskrift i maskinskrift. Det er dog ikke fastslået, hvilken affattelse Sutherland har underskrevet: Den oprindelige

affattelse, hvori der ulovligt er foretaget rettelser, eller den endelige meddelte affattelse, som er blevet udarbejdet, uden at der har foreligget en fuldstændig original beslutning. Såvel på grundlag af de holdpunkter, der fremgår af den meddelte tekst, som på grundlag af de omstændigheder, der blev kendt i forbindelse med PVC-sagerne, kan det nemlig ifølge Hoechst antages, at enhver kommissionsbeslutning efter fast praksis bearbejdes af Kommissionens Juridiske Tjeneste i perioden, fra beslutningen er truffet, og indtil den fremsendes til adressaterne.

25. Af alle disse undladelser og misligheder fra Kommissionens side udleder appellanten, at den anfægtede beslutning bl.a. også er udstedt i strid med bestemmelserne vedrørende begrundelse, da begrundelsen er blevet ændret og udvidet, efter at beslutningen blev vedtaget. Derfor er de ufravigelige bestemmelser i traktatens artikel 190 ikke blevet overholdt; tilsidesættelse af denne væsentlige formforskrift om begrundelsen burde have ført til, at Retten havde annulleret polypropylen-beslutningen.

26. Kommissionen anfører heroverfor, at det af ordlyden af Rettens dom ikke fremgår, at der blev begået nogen af de af appellanten anførte retlige fejl. Derfor skal anbringenderne herom forkastes i det hele.

⁹ — Domstolens dom af 23.2.1988, sag 131/86, Der Forenede Kongerige mod Rådet, Sml. s. 935.

¹⁰ — Jf. ovenfor i fodnote 4.

¹¹ — Dom af 6.4.1995, forenede sager T-80/89, T-81/89, T-83/89, T-87/89, T-88/89, T-90/89, T-93/89, T-95/89, T-97/89, T-99/89, T-100/89, T-101/89, T-103/89, T-105/89, T-107/89 og T-112/89, BASF m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 729.

27. Med hensyn til den manglende stadfæstede original tilslutter Kommissionen sig Rettens bemærkninger (præmis 375 i den appellerede dom), ifølge hvilken denne fejl, selv om en sådan original ikke foreligger, ikke i sig selv påvirker beslutningens lovlighed. Det er endvidere påkrævet, at den part, som gør denne mangel gældende, fremsætter tilstrækkelige indicier for, at indholdet af den pågældende beslutning, efter at beslutningen blev vedtaget, er blevet ændret ulovligt. Kun såfremt der er tilstrækkelige indicier for dette, svækkes formodningen om lovlighed for så vidt angår beslutningen, ligesom manglen af en behørig underskrift på det grundlag kunne medføre retsvirkninger¹². Ifølge indstævnte blev der netop argumenteret på den måde i PVC-dommene afsagt af Retten i Første Instans¹³ og af Domstolen¹⁴. I hvert fald er indsigelsen om tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter ved den manglende overholdelse af artikel 12 i Kommissionens forretningsorden først blevet fremsat efter afslutningen af den mundtlige forhandling og dermed for sent, således at Retten med god grund ikke tog den til følge.

28. Med hensyn til den efter appellanten opfattelse ulovlige bemyndigelse til et medlem af Kommissionen med hensyn til den senere udfærdigelse af beslutningsteksten

på italiensk og nederlandsk bemærker Kommissionen, at de synspunkter, som appellanten har anført, ikke er begrundet. Den senere ulovlige ændring af indholdet af den anfægtede beslutning er heller ikke bevist. Derfor fik appellanten ikke meddelelse om en beslutning, som indholdsmæssigt adskilte sig fra den oprindeligt udstedte beslutning. Specielt med hensyn til de efter appellanten opfattelse flagrante ændringer i den tyske version bemærker Kommissionen, at det i den anledning anførte, bortset fra, at det ikke er bevist, først blev fremført under appellen og derfor ikke kan tages i betragtning.

b) Bedømmelse af disse argumenter

29. Appellanten hævder, at polypropylen-beslutningen er behæftet med en række væsentlige formelle mangler. Disse manglers eksistens bør Fællesskabets retsinstanser i medfør af Domstolens praksis *ex officio* foretage en prøvelse af, uanset om parterne har gjort dem gældende eller ej.

12 — På grund af nødvendigheden af et omfattende bevis for sådanne formelle mangler henviser indstævnte til Domstolens allerede anførte dom og til dom af 7.7.1994, sag T-43/92, Dunlop Slazenger mod Kommissionen, Sml. II, s. 441, og domme af 27.10.1994, sag T-34/92, Fiatagri og New Holland Ford mod Kommissionen, Sml. II, s. 905, og T-35/92, Deere mod Kommissionen, Sml. II, s. 957.

13 — Jf. ovenfor i fodnote 9.

14 — Dom af 15.6.1994, sag C-137/92 P, Kommissionen mod BASF m.fl., Sml. I, s. 2355.

i) Omfanget af prøvelsen i appelsager af de spørgsmål, der er undersøgt *ex officio*

30. Herom henviser jeg til mine bemærkninger i punkt 26, 27 og 30 i mit forslag til afgørelse i Hüls-sagen. Heraf fremgår, at prøvelsen under appellen også med hensyn til retsspørgsmål, der skal prøves *ex officio*, udelukkende må dreje sig dels om, hvorvidt førsteinstansen har subsumeret de fastslåede faktiske omstændigheder i sagen under de relevante retsregler, og dels om — såfremt der i appelskriftet fremsættes begæring herom, og de relevante faktiske omstændigheder er blevet fremsat for førsteinstansen på lovlig vis — om denne retsinstans har undladt at foretage nævnte prøvelse. Derfor kan appellanten øvrige retlige og faktiske argumenter, hvormed appellanten begærer supplerende bevisoptagelse for at fastslå formelle mangler i Kommissionens polypropylen-beslutning, og hvormed appellanten navnlig vil supplere begæringen af 2. marts 1992, ikke prøves under appellen.

ii) Eksistensen af beviste formelle mangler ved den anfægtede kommissionsbeslutning

31. På grundlag af ovenstående bemærkninger vedrørende indholdet af den appellerede dom skal bemærkes, at Retten ikke har begået nogen retlig fejl med hensyn til fastslåelsen og bedømmelsen af faktiske omstændigheder, hvoraf det skulle fremgå, at polypropylen-beslutningen var behæftet med væsentlige formelle mangler. Det kan ikke udledes af den appellerede dom, at førsteinstansen var bekendt med nogen synspunkter af denne art og betydning,

eller endda at den skulle have foretaget en fejlagtig bedømmelse deraf. Endvidere gør Hoechst gældende, at man allerede under behandlingen i første instans, specielt i begæringen af 2. marts 1992, påberåbte sig de afgørende formelle mangler i den anfægtede beslutning, som Retten urigtigt ikke tog stilling til.

32. For så vidt som appellanten gør gældende, at der ikke er foretaget nogen prøvelse af et af appellanten fremført væsentligt anbringende, og at bevismaterialet er forvansket (forfalsket), kan det pågældende anbringende admitteres. Til spørgsmålet, om appellanten kan få medhold heri, skal bemærkes følgende: Inter aktstykke fra sagen i første instans¹⁵ indeholder en klar påstand om annullation af den anfægtede beslutning på grund af væsentlige mangler eller anbringender om faktiske omstændigheder, hvoraf disse mangler fremgår. Specielt med hensyn til begæringen af 2. marts 1992 skal bemærkes, at der hermed kun gøres formodede mangler gældende, på grundlag af hvilke beslutningen skulle være en nullitet, og at den tilsigter en genåbning af den mundtlige forhandling og ikke at fremsætte et anbringende om annullation. Men selv i tilfælde af, at man ville fortolke begæringen på en sådan måde, at den uafhængigt af anbringenderne om nullitet indeholder en påbe-

15 — Appellanten anfører indirekte, at for så vidt der fremgår en mangel af selve den anfægtede retsakt i den affattelse, som indgår i de sagsakter, der er lagt til grund for Rettens afgørelse, kan det tillades først at gøre denne mangel gældende under appellen. Den anfægtede beslutning er imidlertid ikke et processkrift i sagen i første instans og kan derfor ikke danne grundlag for et anbringende under appellen (jf. mine bemærkninger i fodnote 36 i mit forslag til afgørelse i Hüls-sagen).

råbelse af faktiske omstændigheder, som for førsteinstansen ville medføre pligt til at foretage en prøvelse af, om den anfægtede beslutning var behæftet med væsentlige formelle mangler¹⁶, er Rettens afgørelse også her i enhver henseende korrekt.

33. Først rejser der sig på grund af den for sene indsendelse af ovennævnte begæring¹⁷ det spørgsmål, om Retten overhovedet skal tage begæringen i betragtning. Jeg vil her gerne udelade en lige så udførlig argumentation vedrørende dette spørgsmål. For selv om Retten har taget hensyn til skrivelsen,

uanset om den var rettidig — og uden at være forpligtet dertil — indeholdt den i hvert fald ikke tilstrækkelige holdepunkter for, at den anfægtede beslutning var behæftet med væsentlige formelle mangler. Det er således ikke lykkedes for appellanten at fremføre tilstrækkelige indicier for, at polypropylen-beslutningen var behæftet med de af appellanten påtalte mangler¹⁸.

De ovenstående undersøgte anbringender bør herefter forkastes.

16 — Den afgørende omstændighed, som appellanten påberåber sig under sagen i første instans, ligger ikke i den anfægtede beslutnings formodede nullitet, men i spørgsmålet, om der eventuelt forelå proceduremangler i form af, at der ikke forelå en stadfæstet originaltekst, at der senere var ændret på beslutningens indhold, og at sprogordningen var tilsidesat. Ved domstolene kommer det ikke an på parternes retlige subsumption af de faktiske omstændigheder, men på selve de påberåbte faktiske omstændigheder. Dette gælder navnlig, når disse faktiske omstændigheder, såfremt de foreligger, ganske vist ikke kan gøre retsaksen til en nullitet, men såfremt der heraf fremgår en væsentlig formel mangel ved udstedelsen af beslutningen, som bør undersøges ex officio.

17 — Den blev indleveret efter afslutningen af den mundtlige forhandling og indeholder, såfremt den fortolkes som af appellanten foreslået, nye grunde til at annullere polypropylen-beslutningen, som ikke engang anydningssvis var blevet fremført under den skriftlige forhandling, og som støttedes på faktiske omstændigheder, der for første gang blev fremført med denne begæring. I henhold til ovennævnte artikel 48, stk. 2, i procesreglementet for Retten i Første Instans må nye anbringender ikke fremsættes, »medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne«. Uafhængigt af, om denne undtagelse også gælder, såfremt den mundtlige forhandling allerede er blevet afsluttet, finder jeg ikke, at de af appellanten i begæringen anførte omstændigheder har ovennævnte karakteristika, således at den for sene fremsættelse af de pågældende anbringender ville være berettiget. Appellanten hævder, at man først kunne få kendskab til, at der forelå væsentlige formelle mangler, efter indlægget fra Kommissionens repræsentant i PVC-sagerne. Derfor ville disse faktiske omstændigheder være omstændigheder, »som er kommet frem under retsforhandlingerne«. Den argumentation er efter min opfattelse ikke rigtig, da kendskabet til de formelle mangler, selv om det kun var anydningssvis, går tilbage til et tidspunkt før indlæggene under den mundtlige forhandling for Retten i PVC-sagerne, således at disse mangler — i det mindste i store træk — allerede burde være gjort gældende i påstanden eller i hvert fald inden afslutningen af den mundtlige forhandling. Med hensyn til, hvorfor jeg mener, at de anbringender og begæringer, der er anført i den omhandlede skrivelse, er fremsat for sent, og hvorfor Retten ikke behøvede at tage dem i betragtning, henviser jeg til mine bemærkninger i punkt 57-79 i mit forslag til afgørelse i Hüls-sagen.

3. Spørgsmålet, om Kommissionens anfægtede beslutning er behæftet med væsentlige formelle mangler

34. Selv om det af de fakta, der er blevet forelagt Retten til afgørelse, ikke fremgår, at udstederen af den anfægtede beslutning

18 — Blandt de formelle mangler, der i medfør af ovenstående bemærkninger er gjort gældende, er den afgørende mangel den, som vedrører fravær af en stadfæstet original af Kommissionens beslutning som omhandlet i artikel 12 i Kommissionens forretningsorden. Denne mangel omfatter tillige de øvrige overtrædelser af formaliteterne, som appellanten har gjort gældende (se i den forbindelse punkt 33 i mit forslag til afgørelse i Hüls-sagen). Alligevel er det hverken blevet fastslået af førsteinstansen eller konkret blevet bevist i et processkrift for Retten. Da en tilsidesættelse af formforskrifterne i artikel 12 i Kommissionens forretningsorden ikke er blevet godtgjort, kunne der hverken med sikkerhed drages den konklusion, at den fremsendte beslutning var blevet ændret efter Kommissionens vedtagelse af beslutningen, eller at Kommissionen ikke havde vedtaget beslutningen på alle sprog i henhold til forretningsordenen, eller at beslutningen med hensyn til reglerne om begrundelse og meddelelse af Kommissionens beslutninger var behæftet med nogen væsentlig mangel. Med begæringen af 2.3.1992 blev der kun ytret en mistanke om, at Kommissionen ved udstedelsen af polypropylen-beslutningen kunne have gjort sig skyldig i bestemte overtrædelser. En mistanke alene kunne dog ikke føre til annullation af den anfægtede beslutning.

overtrådte væsentlige formkrav, bør det alligevel, som appellanten korrekt anfører, undersøges, om disse fakta ville berettigede til at genåbne den mundtlige forhandling med henblik på fornyet bevisoptagelse.

a) Parternes argumenter

35. Hoechst gør gældende, at man ved begæringen af 2. marts 1992 fremsatte krav for Retten dels om en genåbning af den mundtlige forhandling i henhold til artikel 62 og 64 i procesreglementet for Retten i Første Instans, og dels om iværksættelse af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til artikel 65 ff. i samme procesreglement. Appellanten anfører endvidere, at Retten — i modsætning til Kommissionens opfattelse — ved afgørelsen af sådanne begæringer ikke har et uindskrænket skøn, og at afgørelsen kan prøves under appelsagen. For at kunne bedømme, om Retten afsagde en lovlig dom, skal det undersøges, hvilket formål der tilsigtedes med begæringen om genoptagelse af forhandlingen. Såfremt en begæring tilsigter gennemførelse af en bevisoptagelse for at fastslå nye faktiske omstændigheder af afgørende betydning — således at det i den forbindelse tillige ville være nødvendigt med nye retsforhandlinger — forvandles Rettens beføjelse til en pligt til at genåbne den mundtlige forhand-

ling og til at gennemføre en bevisoptagelse, hvor denne pligt fremgår af bevisbyrdereglerne. Disse regler indebærer en pligt til at finde de for afgørelsen af retstvisten relevante beviser. En række processuelle og materielle fællesskabsbestemmelser kræver ifølge Hoechst en nærmere undersøgelse af selskabets anbringender om, at den anfægtede beslutning er behæftet med væsentlige formelle mangler. Derfor var førsteinstansens afslag i strid såvel med artikel 62 som med artikel 65 og 66 i Rettens procesreglement. Førsteinstansen havde ikke alene på grund af den indgivne begæring, men tillige ex officio pligt til, ud fra appellants begæring af 2. marts 1992, at søge de beviser, som ville have sat Retten i stand til at fastslå, om polypropylen-beslutningen var blevet lovligt vedtaget.

36. Hoechst gør endvidere gældende, at Retten ikke nægtede at fremme kravet i appellants begæring, fordi det var fremsat for sent, men foretog en prøvelse af det under sagen. Retten undlod dog pligtstridigt ikke kun at undersøge anbringenderne i begæringen ud fra et nullitetssynspunkt, men tillige med hensyn til en tilsidesættelse af en væsentlig formforskrift. Kommissionen gør i hvert fald med urette gældende, at begæringen blev indgivet for sent. Med denne indsigelse anfægter Kommissionen lovligheden af den appellerede dom, skønt den ikke selv har appelleret. Den nævnte indsigelse må derfor afvises fra påkendelse. Til argumentet om, at indholdet af begæringen af 2. marts 1992 — efter analog anvendelse af bestemmelsen i procesreglementets artikel 125 om ekstraordinær genoptagelse — skulle have været fremsat inden tre måneder efter, at appellant havde fået kendskab dertil, anfører appel-

lanten, at der ikke er mulighed for analog anvendelse af frister, hvis udløb fører til retstab. Tremånedersfristen var i hvert fald ikke udløbet den 2. marts 1992, da begæringen blev fremsat, idet appellanten kun fik kendskab til de påberåbte faktiske omstændigheder takket være indlæggene fra Kommissionens repræsentant under den mundtlige forhandling i PVC-sagerne, som fandt sted den 10. december 1991.

37. Heroverfor anfører Kommissionen indledningsvis, at appellanten med urette gør gældende, at Retten havde været forpligtet til at genåbne forhandlingen, idet en sådan foranstaltning i det konkrete tilfælde ikke var påkrævet. Appellantens krav om genåbning af den mundtlige forhandling var ikke støttet på faktiske omstændigheder af betydning for afgørelsen og var i øvrigt ikke fremsat rettidigt. Anbringendet om tilsidesættelse af sprogordningen med hensyn til beslutningen og om en manglende stadfæstet original af den anfægtede beslutning blev korrekt ikke taget til følge af Retten, da de pågældende mangler, således som det senere blev fastslået i Domstolens dom i PVC-sagen¹⁹, ikke kunne gøre en retsakt, der var behæftet med disse mangler, til en nullitet, selv om de forelå. Til de af appellanten i begæringen anførte faktiske omstændigheder bemærker Kommissionen følgende: For så vidt de var knyttet til Rettens dom i PVC-sagen, kan de ikke

anføres som begrundelse for en påstand om genåbning af den mundtlige forhandling. Ifølge EF-retspraksis kan indholdet af en retslig afgørelse i en retssag ikke begrunde genåbning af den mundtlige forhandling i en anden retssag²⁰. Hvis Kommissionens repræsentants indlæg under den mundtlige forhandling, som Rettens dom i PVC-sagerne blev lagt til grund i, blev anset for nye faktiske omstændigheder, ville de være fremsat for sent af appellanten i dennes begæring af 2. marts 1992. Disse faktiske omstændigheder ville, i analogi med bestemmelserne vedrørende begæring om ekstraordinær genoptagelse i henhold til procesreglementets artikel 125, skulle fremsættes inden tre måneder efter, at de var kommet til appellants kendskab. Allerede om eftermiddagen den 22. november 1991 erkendte en af dens befuldmægtigede under den mundtlige forhandling i PVC-sagerne, at proceduren efter artikel 12 i Kommissionens forretningsorden ikke længere blev anvendt. Fra dette tidspunkt havde appellanten således kendt til de faktiske omstændigheder, som man fremførte i begæringen om genåbning af den mundtlige forhandling. Kommissionen tilføjer, at appellanten urigtigt antager, at Retten indirekte har anerkendt, at begæringen var rettidigt fremsendt. Men Retten ytrede tværtimod i dommen tvivl om, hvorvidt anbringenderne i begæringen var blevet fremsat rettidigt.

38. Endvidere gør Kommissionen gældende, at Retten korrekt fastslog, at appellan-

19 — Jf. ovenfor i punkt 14.

20 — Kommissionen henviser til kendelse af 26.3.1992, sag T-4/89 REV, BASF mod Kommissionen, Sml. II, s. 1591, og dom af 19.3.1991, sag C-403/85 REV, Ferrandi mod Kommissionen, Sml. I, s. 1215.

ten ikke havde fremført nogen holdepunkter, der var tilstrækkelige til at tage begæringen om genåbning af den mundtlige forhandling til følge. Rettens opfattelse er ligeledes korrekt, såfremt appellants begæring af 2. marts 1992 skulle fortolkes således, at det var polypropylen-beslutningens formelle ugyldighed og ikke dens nullitet, der var blevet gjort gældende. Bevisbyrden for, at de omhandlede formelle mangler forelå, påhviler appellanten og ikke Kommissionen. Appellants modsatte opfattelse er i strid med formodningen om lovlighed vedrørende fællesskabsinstitutionernes retsakter og med retspraksis²¹. Appellanten har heller ikke kunnet nøjes med at gøre den hævdede manglende overholdelse af fremgangsmåden efter artikel 12 i Kommissionens forretningsorden gældende. Man måtte fremføre konkrete indicier for, at indholdet af polypropylen-beslutningen var blevet ændret efter udstedelsen. Denne fortolkning, som Retten lagde til grund i sagen, støttes stadig ifølge indstævnte af Domstolens dom i sagen *Lestelle mod Kommissionen*²² og i *PVC-sagerne*²³. I hvert fald skulle de formelle mangler, som polypropylen-beslutningen eventuelt var behæftet med, såfremt de rent faktisk forelå, i henhold til procesreglementets artikel 48, stk. 2, gøres gældende allerede i stævningen og i hvert fald ikke først efter afslutningen af den mundtlige forhandling. Subsidiært gør Kommissionen gældende, at afgørelsen af, om en genåb-

ning af den mundtlige forhandling er nødvendig, ganske er Rettens egen²⁴.

39. Med hensyn til procesreglementets artikel 64, stk. 3, litra d), anfører Kommissionen, at hverken disse bestemmelser eller nogen anden retsplejeregulering indeholder betingelser, som i tilfælde af at de er opfyldt, medfører, at Fællesskabets retsinstanser skal tage en begæring om foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse til følge. Der er således ikke grundlag for at antage, at Retten er pligtig til at indhente oplysninger, og at denne pligt også omfatter for sent fremførte faktiske omstændigheder eller faktiske omstændigheder, som parterne har fremført i almindelige og vage vendinger. Kommissionen henviser derimod til traktatens artikel 173 og til artikel 19, stk. 1, i EØF-statutten for Domstolen samt til artikel 44, stk. 1, litra c) og e), og artikel 48, stk. 1 og 2, i Rettens procesreglement, hvoraf kan udledes det princip, at parten rettidigt skal fremføre sine påstande og angive de bevismidler, der tjener til støtte herfor. Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse er ikke bestemt til at afhjælpe parternes forsømmelser med hensyn til rettidig og korrekt fremførelse af deres argumenter. I hvert fald skal en begæring fra en part om foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, netop på grund af sin undtagelseskarakter, fremsættes inden for en rimelig frist, da der ellers gribes uheldigt ind i rettens pleje. Appellants begæring var derfor ikke fremsat rettidigt efter indstævntes opfattelse.

21 — Kommissionen henviser til Rettens dom af 7.7.1994, sag T-43/92, *Dunlop Slazenger mod Kommissionen*, Sml. II, s. 441, og domme af 27.10.1994, sag T-34/92, *Fiatagri og New Holland Ford mod Kommissionen*, Sml. II, s. 905, og sag T-33/92, *Deere mod Kommissionen*, Sml. II, s. 957.

22 — Dom af 9.6.1992, sag C-30/91 P, Sml. I, s. 3755.

23 — Nævnt i punkt 14.

24 — Kommissionen henviser til dom af 10.12.1992, sag T-33/91, *Williams mod Revisionsretten*, Sml. II, s. 2499, præmis 31.

b) Besvarelse af de ovenstående spørgsmål

40. Som det følger af ovenstående redegørelse rejser der sig derefter det spørgsmål, om Retten korrekt afslog begæringen om genoptagelse af forhandlingen — et spørgsmål, der er umiddelbart knyttet til en eventuel forekomst af væsentlige formelle

mangler i Kommissionens polypropylen-beslutning. Med hensyn til dette spørgsmål skal jeg henvise til mine bemærkninger i punkt 47-79 i mit forslag til afgørelse i Hüls-sagen, hvoraf det fremgår, at den af Retten valgte løsning var korrekt, selv om det var med en anden begrundelse, således at de anbringender, hvormed det modsatte gøres gældende, bør forkastes.

V — Forslag til afgørelse

41. Jeg skal herefter foreslå Domstolen

- 1) i det hele at forkaste den af Hoechst AG iværksatte appel
- 2) at afvise begæringen om intervention
- 3) at pålægge intervenienten at betale sine egne omkostninger
- 4) at dømme appellanten til at betale appelsagens omkostninger.